

Fra Åfjorden.

Fot. C. Dons.

EN SNARTUR TVERS OVER FOSENHALVØEN

VED FRIDTHJOV BRUN

Den mektige Fosenhalvø som brer sig mellem Trondhjemsfjorden og Frohavet, er merkelig lite kjent av fotvandrere. Hvad nu enn grunnen kan være hertil, en kjennsgjerning er det, at kun nogen ganske få jegere og fiskere av og til ferdes her. Selv for trondere, som etter bare nogen mils dampsksibsreise kan få sig en herlig fjelltur med den beste anledning til fiske, er Fosen det rene terra incognita.

Fosenhalvøen tilhører naturlig Trondhjems Turistforenings distrikt, og lenge har det stått på tapetet at ordne med kvarterer og ruter for at gjøre disse trakter kjente for turister. Hittil har dog andre opgaver stillet sig hindrende i veien, men det er meningen såsnart som mulig at gå igang.

For at gjøre en begynnelse gikk jeg en varm lørdag ettermiddag i juli siste sommer ombord i Namsos Dampsksibsselskaps prektige skib «Kysten» for at angripe det mørke fastland fra Monstad i Aafjord.

Uten egentlig at by på noget storartet er turen fjorden utover meget tiltalende når man har godeyeir, og kysten nordover til Aafjord egenartet i all sin goldhet. Vi passerer festningsanleg-

gene ved Hasselvik og Brettingen, hvor kanonene som skal vokte byen tegner sin mørke silhouett mot den klare aftenhimmel. Rett for baugen har vi fra Ingers gamle borg Østrått og over det flate Ørland går solen i havet.

På Monstad, hvortil vi kom i to-tiden om natten, er losji å få hos handelsmann Bye, men da vi må være tilbake i byen allerede søndag aften går vi like i bilen, som bringer oss op til Stjern, den øverste gården i Stordolen.

Veien går langs det vakre Stordalsvatn, som ligger omgitt av steile fjell, som dog ikke når over henved 700 meters høide, og bakket er det så det forslår; vi sitter med hjertet i halsen, når det i knappe svinger bærer utover, men alt går vel og, kl. 4 om morgenens kjører vi inn på Stjern, hvor «fotturen» skulde begynne, mens solen allerede står høit på himlen.

Dessverre fikk jeg ikke snakket med folket på Stjern, men chaufføren fortalte at der var godt losji å få på flere av grendens gårde.

I den ørle morgenstund blev vi ferget over Stordalselven, og etter i tett småskog å ha tullet litt i et virvar av kuråker kom vi snart over tregrensen, hvor vi fant stien som fører over til Verran.

Gjennem århundreder har dette vært ferdelsveien mellom Trondhjemsfjorden og Aafjord; vinters dag kan veiret sikkerlig være slemt over disse nakne vidder og havskodden kan også berede mange vanskeligheter. Man finner derfor langs hele veien store vadar til rettleding for den farende; etter utseende at dømme er disse vadar meget gamle.

Allerede i 3—400 meters høide er skogen borte og man har typisk høifjell med flatt, fast lenne. Stien sees som et lysende bånd kilometervis bortover; mosen er slitt bort fra det lyse grunnfjell av hestehover, hvor aafjordbyggen gjennem århundreder har ført sine unghester for salg til de brede tronderske bygder.

Langs hele ruten er landskapet oversådd av store og små vann, som er helt uberørte, ialfall for finere redskap — et Eldorado for fiskere.

Men skulde vi nå dampbåten til byen i tre-tiden samme dag måtte vi dra på, og det blev bare en kort frokosthvil ved det vakre Haravatn like under Haravassheia. Klokken var nu blitt seks, og

mens vi ventet på at Lars skulde bli ferdig tok vi oss et forfriskende morgenbad.

Auren boltret sig og de mange vaker viste at vatnet var godt befolkert.

I en vennlig li med høie fjell midt imot avla vi morgenvisitt på Haravassliseter, hvor seterfolket var ute og kek på været. De vennlige folk ba oss komme igjen og forsøke fiskelykken. Fra seteren fulgte vi sterkt vei som førte forbi den ensomme fjellgård Bålien og langs Skansenelven, som går dyp og i store svinger; man må her holde sig på venstre bredd.

Terrenget forandrer nu karakter; frodig bjerkeskog isprengt svære enslige grantrær; det bærer utover og Skansenelv gjør kåte sprett og danner dype høler, som er fullpakket av fin aure. Den er en ualmindelig fin slengeelv, og har man tid bør man ikke glemme sin fiskestang.

Oppå en bakke ligger gården Myr (på kartet Moen) med utsikt over Sælevatnet, hvor vi håpet på båtskyss en halv mils vei.

Vi hadde imidlertid ikke gjort regning med at der denne søndag og en søndag midtsommers — kommer presten fra Aafjord eller Beitstad til Sæla og forretter gudstjeneste, og alle folk i grennen skulde selvfølgelig i kirken.

Omsider tilbød en velvillig sjel, som tilbrakte sin ferie her og som hørte vår nød, å ro oss nedover — et tilbud som ble velvillig optatt; men en time av vår knappe tid var gått fløiten.

På Myr er man vant til å ta imot reisende.

Sælavassdraget er nu regulert, og da vannet i denne tørre sommer var flere meter under normal vannstand, lå døde trær grå og leiret langs hele bredden — et trøstesløst syn. Ellers må der her være aldeles strålende vakkert.

Vi valgte den korteste, men bratteste vei over til fjorden ned til gården Tun.

Ved Grøtvatnet ligger flere smågårde. Man bør spørre sig frem for å få fat på kløvveien over fjellet, da man ellers kan komme bort i det verste ulende, kranglet og opdelt som terrenget er. Kløvveien bukter seg greit og sikkert i lange svinger og kroker først gjennem stor granskog, senere op på fjellet med småbjerke og vier. Et storslagent syn fik vi ute på kanten, hvor fjellet styrter sig bratt ned

med utsikt over den brede fjord og hele Inntrøndelagen med grensefjellene i bakgrunnen.

Vi var klar over at dampbåten vilde vi nu allikevel ikke nå, og skjønt gjennemvåte etter et voldsomt tordenveir blev vi sittende lenge og nyte dette enestående rundskue.

Bratt var det tilgagns, og mørke var vi i knerne da eieren av Tun vennlig bød oss inn på sin vakre gård like ved fjorden, hvor en sort røkstripe fortalte at «dampen» nok kom frem til byen uten oss. Imidlertid fikk vi en motorbåt over til Inderøen og tok jernbanen til byen. På Tun er der godt stell og hyggelige folk, som gjerne vil se turister. —

Kan en ofre 2—3 dager vil man ikke angre på turen. Überort som Fosen er vil man som regel overalt treffen hyggelige mennesker, som gjerne tar imot reisende. Selvfølgelig må man ikke komme med fordringer, men ta forholdene som de er; men når alt kommer til alt, er jo igrunnen dette charmen ved touristlivet.

Men glem ikke fiskestangen.

Sæla vatn mot nord. Fot. C. Finne.